

La Regió Sanitària de Girona engega una prova de donació de còrnies de pacients en tractament a casa

Es tracta d'una prova pilot pionera de donació de còrnies en casos de defuncions de malalts que rebien atenció pal·liativa a casa



El banc de sang i teixits analitzant les mostres ACN.

La Regió Sanitària de Girona ha engegat una prova pilot pionera de donació de còrnies en casos de defuncions de malalts que rebien atenció pal·liativa a casa. El projecte s'està desenvolupant a Palafrugell, on ja s'ha fet la primera donació i, si té bons resultats, s'estendrà a altres zones. Fins ara, la donació només es podia fer en un entorn sanitari, però ara també serà possible fer-la efectiva en els casos de pacients atesos per als equips del Programa d'atenció domiciliària i equip de suport (PADES) quan la mort es produeixi al domicili i, així, augmentar el nombre de donacions actuals i fer sempre possible el dret de la donació independentment de l'entorn.

L'extracció del teixit corneal és una intervenció de poca complexitat però la coordinació entre totes les entitats implicades és complexa. Per això, de moment, s'ha iniciat el pla pilot amb el PADES de SSIBE a Palafrugell. En aquest pla, s'hi han hagut d'implicar quatre parts: l'equip especialitzat de còrnies de l'hospital de Palamós, l'equip de PADES i els tanatopràctics de Mémora Girona, que hauran estat formats per personal del Banc de Teixits (Donor Center) a l'hospital Trueta per tal que puguin fer les extraccions de còrnia al tanatori. L'equip de PADES funciona com a l'enllaç entre l'equip especialitzat i els candidats a donants. Són els seus professionals els que s'encarreguen de detectar possibles donants en fase terminal a casa, informar el pacient i la família del dret a fer-ho. En cas que optin per aquesta via, l'equip ho comunica als especialistes de Palamós, que engeguen l'engranatge.

L'equip especialitzat validarà si la persona compleix els requisits per ser donant i farà d'enllaç amb el Donor Center del BST per tramitar tota la documentació. Un cop s'hagi produït la defunció, s'identificarà el donant amb un braçalet amb el text "Soc donant" per tal d'evitar cap confusió. D'aquesta manera, quan es traslladi al tanatori, els tanatopràctics l'identificaran fàcilment i podran procedir, una vegada confirmada identitat amb el Donor Center, a fer l'extracció de teixit ocular. Un cop realitzada l'extracció, es trasllada el teixit fins al Donor Center, que s'encarrega de completar el procediment de donació. Després, a les instal·lacions del Banc de Teixits, es processa i es prepara la còrnia per poder-la implantar.

El projecte té l'objectiu de fer possible la donació de còrnies en qualsevol entorn, tant domiciliari com hospitalari. També d'augmentar el nombre de donacions de còrnies, ja que representen un important nombre de donants potencials que fins ara s'excloïen. De les 7.210 morts durant el 2020 a la demarcació de Girona, 1.837 (el 25%) es

van produir a la llar. D'aquestes, s'estima que el 15%, 275 persones, eren donants potencials. La coordinadora territorial a Girona de donació i trasplantament d'òrgans i teixits, Núria Masnou, diu que, "amb aquest pilot, la idea és demostrar que la donació ha de ser una opció més a incloure en la planificació de les cures al final de la vida de les persones, i, que el fet de passar aquest final de vida a domicili, si així es vol, no ha de representar un obstacle per a la donació de teixits".

La Carme tenia 77 anys i patia un càncer terminal. Durant 3 mesos, infermeres i metges d'atenció primària de la Bisbal de l'Empordà l'han atès a casa seva per alleugerir la seva dolència en el marc del Programa d'atenció domiciliària i equips de suport (PADES). Durant les últimes setmanes abans de morir, va acollir-se al pla pilot per ser donant de còrnies. El dia de la seva mort, va ser traslladada al tanatori, on un equip especialitzat va realitzar l'extracció de còrnies. Prèviament, ella s'havia informat i s'havien realitzat tots els exàmens mèdics necessaris per assegurar que les seves còrnies podrien ser usades per a un pacient. Gràcies a ella, un mínim de dues persones podran recuperar la visió.

L'any 2015 es va iniciar a la Regió Sanitària Girona el desplegament d'un model sectorial en donació d'òrgans i teixits. A partir del 2017 es va començar a estendre als hospitals comarcals el programa de donació de còrnies, buscant i aconseguint actualment que cada centre fos autònom en tot el procés, des de la detecció dels possibles donants fins a l'extracció de còrnies. En el marc d'aquest programa s'han realitzat 648 donacions de teixit corneal entre el 2015 i el setembre d'enguany. En el conjunt de Catalunya, més de 1.500 persones donen les seves còrnies cada any. Tot i això, es calcula que se'n necessitaria pràcticament el doble per millorar els trasplantaments d'aquest teixit, que s'utilitza quan un pacient té la seva còrnia deteriorada, ja sigui per una lesió, per l'edat o per alguna malaltia com una úlcera corneal.

I és que els requisits per ser donant són molt menys restrictius del que es pensa. L'edat límit en aquest moment són 89 anys. Tenir miopia, estigmatisme, hipermetropia, o haver estat operat de cataractes no impedeix que les còrnies siguin viables per a un trasplantament. Tampoc haver patit un càncer. Només es rebutgen les donacions de les persones que pateixen malalties hematològiques i de les que tenen serologies positives per hepatitis B, hepatitis C o sida, entre d'altres.

Publicat a:

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2216165-la-regio-sanitaria-de-girona-engega-una-prova-pionera.html>